COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 21.2.2023
COM(2023) 101 final

RAPORT AL COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIU

Punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1379/2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură

CUPRINS

1 INTRODUCERE 2

2 PUNEREA ÎN APLICARE A REGULAMENTULUI PRIVIND OCP ȘI CONTRIBUȚIA LA ATINGEREA OBIECTIVELOR PCP 4

2.1 Organizații profesionale 4

2.1.1 Contribuția la atingerea obiectivelor PCP 4

2.1.2 Norme privind înființarea de OP-uri, AOP-uri, OIP-uri și organizații profesionale transnaționale (OPT), obiective și măsuri 6

2.1.3 Recunoașterea OP-urilor/OIP-urilor/OPT-urilor 8

2.1.4 Extinderea normelor 11

2.1.5 Planuri de producție și de comercializare 11

2.1.6 Stabilizarea piețelor 13

2.2 Standarde de comercializare 14

Contribuția la atingerea obiectivelor PCP și stabilirea și respectarea standardelor de comercializare 14

2.3 Informarea consumatorilor 15

2.3.1 Contribuția la atingerea obiectivelor PCP 15

2.3.2 Informații obligatorii 16

2.3.3 Raportarea etichetării ecologice 18

2.3.4 Informații suplimentare furnizate în mod voluntar 18

2.4 Normele privind concurența 19

Contribuția la realizarea obiectivelor PCP și excluderi de la aplicarea normelor privind concurența 19

2.5 Cunoașterea pieței 20

3 CONCLUZII 21

ANEXE 23

Anexa 1 – Temei juridic 23

Anexa 2 – Consultarea publică 25

1 INTRODUCERE

Organizarea comună a piețelor (OCP) în sectorul produselor pescărești și de acvacultură (PPA) a fost instituită încă din 1970. Este cel mai vechi pilon al politicii comune în domeniul pescuitului (PCP), din care face parte integrantă, alături de măsurile de conservare și financiare.

OCP face obiectul Regulamentului (UE) nr. 1379/2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură[1] („Regulamentul privind OCP") și al Regulamentului (UE) nr. 1380/2013 privind politica comună în domeniul pescuitului[2] („Regulamentul privind PCP"), în special al articolului 35.

OCP a fost reformată împreună cu PCP în 2013 și urmărește atingerea obiectivelor PCP. Reforma a implicat o serie de schimbări fundamentale pentru statele membre și pentru sectorul pescuitului și acvaculturii, în special consolidarea rolului organizațiilor de producători (OP) prin consolidarea rolului operatorilor și o nouă logică de intervenție, punând capăt mecanismelor de intervenție anterioare în cadrul cărora retragerea permanentă a produselor pescărești din consumul uman sau distrugerea acestora a fost finanțată din fonduri publice.

OCP cuprinde cinci domenii de acțiune:

- organizații profesionale: OP, asociațiile acestora (AOP) și organizațiile interprofesionale (OIP);
- standarde de comercializare comune: acestea stabilesc caracteristici uniforme pentru produsele pescărești vândute în UE, indiferent de originea lor, și contribuie la asigurarea unei piețe interne transparente, care furnizează produse de înaltă calitate;
- informarea consumatorilor: informații obligatorii care completează etichetarea generală a produselor alimentare în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare[3] și un cadru de informații voluntare, pentru a orienta consumatorii către obiceiuri de consum durabil;

[1] Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1184/2006 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 104/2000 al Consiliului (JO L 354, 28.12.2013, p. 1).

[2] Regulamentul (UE) nr. 1380/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 decembrie 2013 privind politica comună în domeniul pescuitului, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1954/2003 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2371/2002 și (CE) nr. 639/2004 ale Consiliului și a Deciziei 2004/585/CE a Consiliului (JO L 354, 28.12.2013, p. 22).

[3] Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1924/2006 și (CE) nr. 1925/2006 ale Parlamentului European și ale Consiliului și de abrogare a Directivei 87/250/CEE a Comisiei, a Directivei 90/496/CEE a Consiliului, a Directivei 1999/10/CE a Comisiei, a Directivei 2000/13/CE a Parlamentului European și a Consiliului, a Directivelor 2002/67/CE și 2008/5/CE ale Comisiei și a Regulamentului (CE) nr. 608/2004 al Comisiei JO L 304, 22.11.2011, p. 18).

- norme privind concurența: excluderea lor de la aplicarea acestora este permisă în anumite condiții; și

- cunoașterea pieței: colectarea, prelucrarea și diseminarea de informații economice pe piețele produselor pescărești și de acvacultură pentru a sprijini strategiile părților interesate și elaborarea politicilor.

Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime[4] (FEPAM) și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură[5] (FEAMPA) sprijină punerea în aplicare a politicii de piață a UE pentru PPA.

Regulamentul privind OCP a fost modificat[6] de trei ori:

- în primul rând, în 2013, pentru a excepta temporar de la anumite obligații de etichetare produsele oferite spre vânzare cu amănuntul către consumatorul final din Mayotte, ca urmare a faptului că Mayotte a devenit regiune ultraperiferică începând din 2014[7];

- în al doilea rând, în 2015, pentru a alinia dimensiunile minime de referință pentru conservare la dimensiunile minime de comercializare[8]; și

- cel mai recent[9] în 2020, pentru a include măsuri de criză menite să răspundă perturbărilor pieței cauzate de criza provocată de pandemia de COVID-19; aceste măsuri au servit acelorași scopuri după izbucnirea războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

Prezentul raport descrie punerea în aplicare și rezultatele Regulamentului privind OCP, în conformitate cu articolul 48 din regulamentul menționat. Raportul urmează structura Regulamentului privind OCP. Pentru fiecare secțiune, acesta se referă la următoarele:

---

4 Regulamentul (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1198/2006 și (CE) nr. 791/2007 ale Consiliului și a Regulamentului (UE) nr. 1255/2011 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 149, 20.5.2014, p. 1).

5 Regulamentul (UE) 2021/1139 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021 de instituire a Fondului european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1004 (JO L 247, 13.7.2021, p. 1).

6 A se vedea anexa 1.

7 Regulamentul (UE) nr. 1385/2013 al Consiliului din 17 decembrie 2013 de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 850/98 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și a Regulamentelor (CE) nr. 1069/2009, (UE) nr. 1379/2013, (UE) nr. 1380/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului, ca urmare a schimbării statutului Mayotte în raport cu Uniunea Europeană (JO L 354, 28.12.2013, p. 86).

8 Regulamentul (UE) 2015/812 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2015 de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 850/98, (CE) nr. 2187/2005, (CE) nr. 1967/2006, (CE) nr. 1098/2007, (CE) nr. 254/2002, (CE) nr. 2347/2002 și (CE) nr. 1224/2009 ale Consiliului și a Regulamentelor (UE) nr. 1379/2013 și (UE) nr. 1380/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului, în ceea ce privește obligația de debarcare, precum și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1434/98 al Consiliului (JO L 133, 29.5.2015, p. 1).

9 Regulamentul (UE) 2020/560 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2020 de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 508/2014 și (UE) nr. 1379/2013 în ceea ce privește măsurile specifice de atenuare a impactului epidemiei de COVID-19 în sectorul pescuitului și acvaculturii (JO L 130, 24.4.2020, p. 11).

- bilanțul punerii în aplicare a dispozițiilor privind OCP și contribuția acestora la realizarea obiectivelor PCP;
- principalele realizări, în special cele obținute în urma reformei;
- provocări și deficiențe în punerea în aplicare a regulamentului și
- domenii în care se pot aduce îmbunătățiri în temeiul cadrului juridic actual sau în afara acestuia, în cazul în care alte instrumente (mai recente) pot aborda într-un mod mai eficace sau complementar obiectivele OCP, cum ar fi Pactul verde european sau Strategia „De la fermă la consumator”.

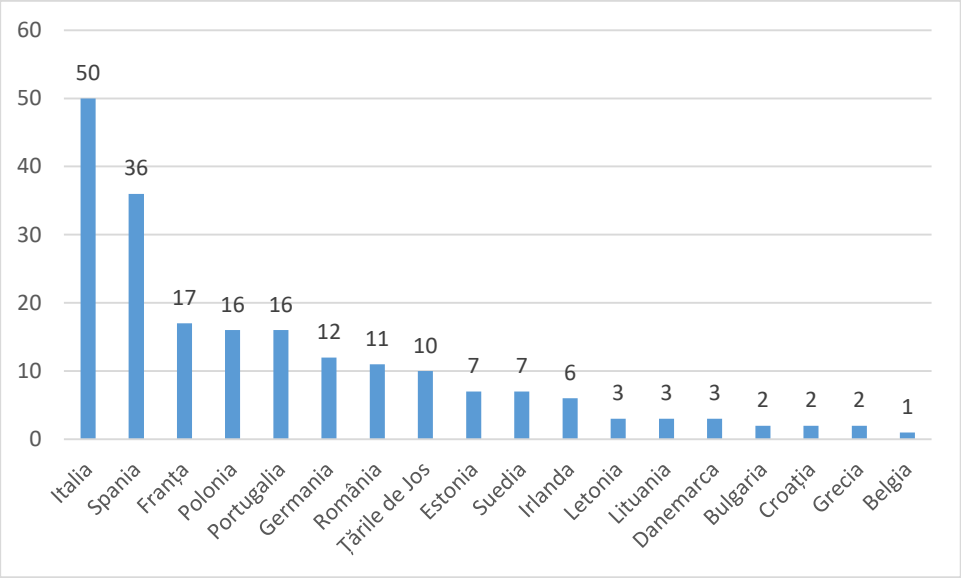
2 PUNEREA ÎN APLICARE A REGULAMENTULUI PRIVIND OCP ȘI CONTRIBUȚIA LA ATINGEREA OBIECTIVELOR PCP

2.1 Organizații profesionale[10]

2.1.1 Contribuția la atingerea obiectivelor PCP

Ca urmare a recunoașterii lor oficiale, organizațiile de producători au obligații în ceea ce privește punerea în aplicare a obiectivelor PCP. Corolarul acestor obligații este accesul privilegiat la sprijin financiar și posibilitatea de a beneficia de excluderea de la normele în materie de concurență în condițiile Regulamentului privind OCP. Acest lucru nu se aplică diferitelor alte tipuri de organisme colective de producători[11] din UE, de la nivel local, național sau transnațional.

Figura 1 – Numărul de OP din fiecare stat membru

[10] În noiembrie 2022, existau 204 organizații de producători (163 în domeniul pescuitului și 41 în domeniul acvaculturii) în 18 state membre, 9 AOP-uri (în domeniul pescuitului) în 7 state membre și 7 OIP-uri în 6 state membre.

[11] De exemplu *prudhommies* (Franța), *cofradías* (Spania).

Prin urmare, organizațiile de producători constituie elementul de bază al sectorului pescuitului și, într-o proporție mai mică (deși din ce în ce mai semnificativă), al sectorului acvaculturii. Organizațiile de producători sprijină gestionarea curentă a PCP și permit punerea în aplicare colectivă a acesteia la nivel de producător. Acest lucru se realizează prin solicitarea adresată fiecărei organizații de producători de a elabora și de a pune în aplicare planuri de producție și de comercializare (PPC). În special, Regulamentul privind OCP prevede că aceste planuri urmăresc să contribuie la atingerea obiectivelor atribuite OCP, în conformitate cu articolul 35 din Regulamentul privind PCP, și a tuturor obiectivelor atribuite organizațiilor de producători prin Regulamentul privind OCP (articolul 7 din Regulamentul privind OCP). Din acest motiv, organizațiile de producători sunt abilitate să gestioneze în mod colectiv activitățile membrilor lor, cu condiția strictă ca acestea să respecte obligațiile de conservare. Organizațiile de producători contribuie la securitatea alimentară prin asigurarea disponibilității și sustenabilității unei game largi de pește și fructe de mare. Astfel, organizațiile de producători îndeplinesc o misiune de serviciu public și optimizează totodată oportunitățile de piață ale membrilor lor.

Acest rol esențial al organizațiilor de producători de a contribui la realizarea obiectivelor PCP a determinat Comisia Europeană să depună eforturi pentru a promova înființarea, consolidarea și finanțarea organizațiilor de producători la nivelul UE, în special în statele membre în care producția primară a rămas în mare măsură dispersată (acvacultură, pescuit la scară mică). O prezență puternică a organizațiilor de producători este un factor decisiv pentru supraviețuirea și prosperitatea comunităților costiere și pentru consolidarea rolului producătorilor primari în raport cu industria de prelucrare sau cu comercianții cu amănuntul. Elaborarea programelor naționale privind FEPAM/FEAMPA a fost o sarcină esențială în acest sens.

2.1.2 Norme privind înființarea de OP-uri, AOP-uri, OIP-uri și organizații profesionale transnaționale (OPT), obiective și măsuri

Părțile interesate din UE au raportat[12] că instrumentele puse la dispoziția organizațiilor de producători în temeiul Regulamentului privind OCP, în special PPC, sunt bine adaptate pentru a le ajuta să își atingă obiectivele, în special pentru a organiza mai bine structurarea aprovizionării cu pește, astfel încât să favorizeze creșterea veniturilor pescarilor și ale fermierilor, și pentru a pune în aplicare PCP pe teren. Cu toate acestea, producătorii au evidențiat o lipsă de coerență în ceea ce privește nivelul de sprijin, în special de sprijin financiar, în rândul autorităților naționale. Acest lucru generează lacune semnificative în ceea ce privește dezvoltarea și funcționarea organizațiilor de producători din statele membre, precum și provocări în ceea ce privește asigurarea unor condiții de concurență echitabile.

În vederea reducerii acestor dezechilibre, Comisia a depus eforturi continue de informare și sensibilizare cu scopul de a le oferi sprijin tuturor celor implicați în punerea în aplicare a acestui instrument inovator (și anume PPC). Aceste eforturi au început cu o evaluare detaliată și cu recomandări privind programele naționale FEPAM. Ulterior, Comisia și-a manifestat în permanență disponibilitatea pentru a clarifica conceptele, pentru a elimina incertitudinile și pentru a facilita schimbul de bune practici. Cu toate acestea, trebuie recunoscut faptul că procesul de pregătire, punere în aplicare și monitorizare se desfășoară între autoritățile naționale și OP-urile lor, deoarece, în cele din urmă, acestea trebuie să decidă cu privire la conținutul și nivelul de sprijin pentru pregătirea și punerea în aplicare a PPC-urilor, fiind cele mai abilitate în acest scop. În mod firesc, acest lucru provoacă un anumit grad de inegalitate între țări.

Pentru unele categorii de producători (în special pentru fermieri și pescarii din sectorul pescuitului costier la scară mică), funcționarea organizațiilor de producători rămâne o provocare. Producătorii din domeniul acvaculturii recunosc că revizuirea Regulamentului privind OCP a contribuit la asigurarea unui cadru juridic mai adecvat pentru organizațiile de producători din domeniul acvaculturii. Măsurile de promovare și comunicare coordonate de organizațiile de producători din domeniul acvaculturii s-au bucurat de un succes deosebit. Cu toate acestea, în UE numărul organizațiilor de producători din domeniul acvaculturii este încă limitat, astfel încât acestea nu reușesc pe deplin să grupeze activitățile de aprovizionare, ceea ce le-ar putea ajuta să facă față concentrării structurale ridicate a comerțului cu amănuntul. Promovarea beneficiilor înființării de organizații de producători în rândul producătorilor din domeniul acvaculturii este una dintre acțiunile incluse în Orientările strategice ale UE pentru

[12] Avizul Consiliului consultativ pentru piețe privind funcționarea OCP, martie 2022.

o acvacultură mai sustenabilă și mai competitivă în UE pentru perioada 2021-2030[13], publicate în 2021.

În rapoartele sale, Parlamentul European a solicitat, de asemenea, o mai bună structurare a sectorului pescuitului la scară mică[14] și al acvaculturii[15], precum și dezvoltarea OIP-urilor.

Producătorii din sectorul pescuitului costier la scară mică raportează că nu primesc întotdeauna sprijin administrativ și/sau financiar adecvat pentru înființarea și funcționarea organizațiilor de producători. De asemenea, aceștia raportează că statele membre nu iau suficient în considerare particularitățile lor atunci când stabilesc criterii de recunoaștere (de exemplu, nivel suficient de activitate economică în zonă[16]). Respectând limitele impuse de rolul său în acest proces, Comisia acționează în principal pentru a facilita dialogul și înțelegerea între părți, în special pentru a clarifica conceptele și aspectele în materie de reglementare. Această abordare pare să fie eficace și contribuie la facilitarea procesului de recunoaștere a organizațiilor de producători ale pescarilor din sectorul pescuitului costier la scară mică[17]. O altă constrângere este faptul că marjele de profit mai mici și resursele administrative limitate ale pescarilor din sectorul pescuitului costier la scară mică slăbesc viabilitatea financiară a OP-urilor lor și capacitatea acestora de a face față cerințelor legale și administrative legate de înființarea sau de gestionarea unei OP. Nici posibilitatea ca micii producători din sectorul pescuitului la scară mică să se alăture unei OP existente, rezultând astfel o OP mixtă (formată din pescari din sectorul pescuitului la scară mică și pescari din sectorul pescuitului la scară medie și mare) nu este o soluție, deoarece nu răspunde întotdeauna nevoilor specifice ale producătorilor din sectorul pescuitului costier la scară mică.

Experiența în ceea ce privește organizațiile interprofesionale, care reunesc reprezentanți din cadrul lanțului de aprovizionare (producție, prelucrare și comerț cu amănuntul) este limitată, deoarece numărul de astfel de organizații este extrem de redus în acest sector. În special în timpul crizei provocate de pandemia de COVID-19, OIP-urile funcționale s-au dovedit a fi un instrument valoros pentru a consolida buna funcționare a lanțului valoric și pentru a atenua în mod colectiv impactul asupra diferitelor etape.

Posibilitatea de a recunoaște OPT-urile este considerată relevantă atât de către sector, cât și de către autoritățile naționale. Cu toate acestea, doar patru organizații de producători au fost recunoscute oficial ca fiind transnaționale. Un proiect-pilot[18] desfășurat în 2020 a evidențiat faptul că, în practică, lipsa unor dispoziții juridice specifice creează unele dificultăți atât pentru recunoașterea, cât și pentru funcționarea acestor organizații. Finanțarea acestor organizații transnaționale este un aspect esențial, deoarece nu există niciun mecanism formal de partajare sau organizare a sprijinului financiar al unei organizații transnaționale între două

---

13 SWD (2021) 102 final din 12 mai 2021, document de lucru al serviciilor Comisiei, *Orientări strategice pentru o acvacultură mai sustenabilă și mai competitivă în UE pentru perioada 2021-2030*.

14 Raport referitor la optimizarea lanțului valoric în sectorul pescuitului din UE (2017/2119 (INI)) (raportoare: Clara Eugenia Aguilera García, S&D/Spania).

15 *Raport Către un sector sustenabil și competitiv al acvaculturii europene: situația actuală și provocări viitoare: (2017/2118(INI)) (raportor:* Carlos Iturgaiz, PPE/Spania).

16 Articolul 14 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul privind OCP.

17 De exemplu, recunoașterea organizației de producători *Irish Islands Marine Resource Organisation* (Irlanda) în 2021 și recunoașterea organizației de producători *Organisation de producteurs du Levant* (Franța) în 2019.

18 Platforma UE pentru organizațiile de producători din domeniul pescuitului și acvaculturii.

sau mai multe state membre. Comisia a oferit orientări statelor membre[19] pentru a clarifica posibilitățile existente și pentru a organiza cooperarea pentru finanțarea unor astfel de organizații.

2.1.3 Recunoașterea OP-urilor/OIP-urilor/OPT-urilor

După intrarea în vigoare a OCP reformată, Comisia a furnizat orientări[20] privind procedura de recunoaștere pentru a sprijini atât statele membre, cât și sectorul în acest proces. În paralel și pentru a asigura respectarea normelor OCP, Comisia a solicitat tuturor statelor membre să efectueze controale asupra organizațiilor lor recunoscute și a încercat să armonizeze frecvența acestor controale în toate statele membre.

[19] Scrisoare adresată Grupului de experți pentru piețele și comerțul cu produse pescărești și de acvacultură privind organizațiile transnaționale, ianuarie 2021.

[20] SWD (2016) 113 final din 1 aprilie 2016, document de lucru al serviciilor Comisiei, *Document de orientare privind punerea în aplicare a capitolului II „Organizații profesionale" din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură*.

a. Verificări orizontale ale conformității și probleme identificate

Articolul 18 din Regulamentul privind OCP impune statelor membre să desfășoare controale la intervale regulate, pentru a verifica dacă organizațiile de producători și organizațiile interprofesionale respectă condițiile de recunoaștere. Articolul 20 din Regulamentul privind OCP permite Comisiei să efectueze controale. În consecință, în 2016, Comisia a întrebat toate statele membre în cauză dacă au fost efectuate controale pentru a stabili dacă organizațiile de producători și organizațiile interprofesionale respectă normele OCP și care a fost rezultatul acestor controale. În paralel sau ca urmare a acestor verificări, Comisia a inițiat trei proceduri EU Pilot și o procedură de constatare a neîndeplinirii obligațiilor pentru a soluționa neconformitățile constatate. În unul dintre cazuri, Comisia a efectuat chiar ea controale la fața locului privind recunoașterea organizațiilor de producători.

În unele cazuri, combinarea controalelor efectuate de Comisie cu cele efectuate de statele membre a dus la retragerea recunoașterii unor organizații de producători, de exemplu deoarece s-a dovedit că anumite organizații de producători nu erau suficient de active economic, astfel cum se prevede în Regulamentul privind OCP. Au existat, de asemenea, cazuri în care autoritățile naționale au solicitat anumitor organizații de producători să își modifice statutul, normele sau structura de proprietate pentru a respecta Regulamentul privind OCP. În plus, unele state membre au publicat orientări naționale, în special cu privire la criteriile de recunoaștere a organizațiilor de producători sau la monitorizarea organizațiilor de producători recunoscute.

Principalele probleme constatate ca fiind deficiențe în cadrul controalelor naționale asupra OP sunt prezentate mai jos.

- Respectarea condiției de pluralitate a membrilor: unele state membre nu au verificat în detaliu structura de proprietate a organizațiilor de producători și, în special, beneficiarii reali ai membrilor acestora. Unele state membre au considerat că nu este necesar să se verifice dacă această pluralitate este autentică și dacă pluralitatea formală a membrilor OP este suficientă. Cu toate acestea, în cazul în care o singură persoană fizică sau juridică deține în cele din urmă totalitatea societăților și a navelor care operează în cadrul OP, funcționarea sistemului OCP este compromisă, iar cerințele prevăzute la articolul 14 alineatul (1) coroborat cu articolul 17 din Regulamentul privind OCP nu pot fi îndeplinite. Prin urmare, autoritățile naționale ar trebui să efectueze controale pentru a verifica nu numai identitatea diferitelor persoane juridice sau fizice care sunt membri ai OP, ci și identitatea beneficiarilor reali ai acestora sau a persoanelor fizice și juridice care dețin acțiunile membrilor OP.

- Lipsa unor dovezi adecvate privind verificarea funcționării democratice a organizațiilor de producători, astfel cum se prevede la articolul 17 litera (d) din Regulamentul privind OCP. Autoritățile naționale competente trebuie să verifice dacă structura de guvernanță existentă le permite membrilor să controleze organizația de producători din care fac parte și deciziile adoptate în cadrul acesteia.

- Controale insuficiente ale normelor privind admiterea de noi membri și retragerea calității de membru, astfel cum se prevede la articolul 17 litera (f) din Regulamentul privind OCP.

- Absența unor criterii actualizate pentru a evalua dacă o organizație este suficient de activă economic într-un anumit domeniu [cerințele prevăzute la articolul 14 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul privind OCP].

- În unele state membre, frecvența planificată a controalelor a fost insuficientă.

Comisia intenționează să repete controalele pentru a verifica dacă statele membre își îndeplinesc obligațiile de a efectua verificări ale organizațiilor lor de producători.

b. Dificultăți în ceea ce privește recunoașterea oficială a OPT

În ceea ce privește cazul specific al OPT – în special al organizațiilor de producători – proiectul-pilot desfășurat în 2020 a evidențiat o serie de provocări și deficiențe care au generat incertitudini în ceea ce privește:

- definiția termenului „transnațional”, care nu este prevăzută în Regulamentul privind OCP și
- modul în care anumite cerințe pentru recunoașterea organizațiilor de producători trebuie aplicate organizațiilor transnaționale (de exemplu, criterii privind o activitate economică suficientă).

Comisia a oferit clarificări statelor membre și a explicat că statele membre pot decide să adopte norme sau definiții specifice și modalități practice pentru organizațiile transnaționale în cazul în care acestea nu încalcă Regulamentul privind OCP sau legislația UE în general.

2.1.4 Extinderea normelor

Secțiunea III din Regulamentul privind OCP prevede posibilitatea de a extinde anumite norme convenite în cadrul unei organizații de producători pentru a include producătorii care își desfășoară activitatea în domeniul de activitate al organizației de producători în cauză, care nu sunt membri ai acestei organizații de producători. Această posibilitate a fost folosită în foarte puține cazuri din 2013: Comisia a autorizat doar două extinderi ale normelor. Principalul obstacol pare să fie perioada de aplicare a extinderii, cuprinsă între 60 de zile și 12 luni, care nu este adaptată în mod corespunzător la volatilitatea pieței. Un instrument mai flexibil, cu posibilitatea de a extinde norma pentru o perioadă mai scurtă de timp, ar fi mai eficient. Totuși, această nevoie de mai multă flexibilitate contravine constrângerilor de timp, deoarece administrațiile naționale și Comisia trebuie să examineze cererile în raport cu cerințele impuse de Regulamentul privind OCP. Prin urmare, deși extinderea normelor poate fi un instrument puternic în beneficiul întregului sector de producție, utilizarea sa este limitată din cauza complexității sale intrinseci.

Pentru a facilita punerea în aplicare a extinderii normelor, Comisia a publicat orientări[21]. În viitor, ar putea fi util să se ofere orientări mai detaliate cu privire la anumite aspecte specifice ale procedurii, în special cu privire la criteriile de demonstrare a reprezentativității organizațiilor de producători într-o anumită zonă geografică. Pentru a asigura respectarea termenului de o lună pentru autorizarea sau refuzul unei cereri de extindere a normelor, Comisia a împuternicit, de asemenea, comisarul pentru afaceri maritime și pescuit să adopte decizii de autorizare sau de refuzare a extinderii aplicării normelor în numele Comisiei.

2.1.5 Planuri de producție și de comercializare

Odată cu intrarea în vigoare a Regulamentului privind OCP revizuit, contextul în care își desfășoară activitatea organizațiile de producători s-a schimbat: mecanismele de intervenție

[21] SWD (2016) 113 final din 1 aprilie 2016, document de lucru al serviciilor Comisiei, *Document de orientare privind punerea în aplicare a capitolului II „Organizații profesionale” din Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură*.

au fost eliminate (cu excepția ajutorului pentru depozitare, a se vedea mai jos), iar sprijinul a fost transferat către un instrument orientat către piață, și anume planurile de producție și de comercializare.

PPC-urile sunt necesare pentru toate OP-urile. Acestea sunt instrumente esențiale ale OCP revizuite menite să încurajeze sprijinirea pescarilor și a piscicultorilor să pună în aplicare gestionarea sustenabilă și colectivă a activităților lor și să își canalizeze producția într-un mod mai eficient, pentru a îndeplini cerințele pieței (în ceea ce privește cantitatea și calitatea) și pentru a profita de oportunitățile de pe piață. Atunci când își pun în aplicare PPC-urile, organizațiile de producători pot implementa o gamă largă de măsuri pentru a atinge obiectivele OCP și ale PCP, inclusiv gestionarea posibilităților de pescuit (cote).

Organizațiile de producători și statele membre recunosc, în general, PPC-urile ca fiind instrumente inovatoare, eficace și flexibile. În primii doi ani de punere în aplicare după intrarea în vigoare a OCP reformate, au apărut unele dificultăți în ceea ce privește finanțarea și conținutul planurilor[22]. Deoarece adoptarea FEPAM a fost întârziată cu câteva luni, numeroase organizații de producători nu au avut o viziune clară asupra sprijinului financiar la care se puteau aștepta, ceea ce a cauzat amânarea primelor PPC-uri sau le-a redus nivelul de ambiție.

Natura măsurilor care pot fi implementate și, în special, eligibilitatea acestora pentru sprijin financiar public a reprezentat, de asemenea, un element de incertitudine pentru administrațiile naționale și organizațiile de producători. Nu numai pentru că acest instrument a fost o noutate, ci și pentru că a introdus o logică diferită în ceea ce privește eligibilitatea măsurilor care pot fi implementate: eligibilitatea lor depinde de destinație și nu de natura lor, astfel încât orice cheltuială este potențial eligibilă, atât timp cât contribuie la atingerea obiectivelor organizațiilor de producători. Interacțiunile frecvente cu administrațiile naționale, cu organizațiile de producători și cu reprezentanții sectorului[23] au permis îmbunătățirea progresivă a întregului proces, considerat în prezent satisfăcător și cu rezultate bune. În temeiul articolului 66 din Regulamentul privind FEPAM[24], sprijinul financiar pentru planurile de producție și de comercializare era obligatoriu. Deși această obligație nu a fost transferată în Regulamentul privind FEAMPA[25], toate statele membre în cauză și-au exprimat disponibilitatea de a continua sau de a consolida sprijinul financiar pentru PPC-urile organizațiilor lor de producători. Cu toate acestea, trebuie subliniat faptul că nivelul de sprijin poate varia în mod semnificativ de la un stat membru la altul, creând probleme legate de condițiile de concurență echitabile pentru organizațiile de producători, care trebuie să respecte aceleași norme. Comisia își va continua activitatea de sensibilizare cu privire la numeroasele motive pentru care este importantă o finanțare adecvată, pentru a reduce disparitățile. Cu toate

---

22 Comisia a efectuat o evaluare la jumătatea perioadei a dificultăților inițiale întâmpinate.

23 Consiliul consultativ pentru piețe a emis orientări pentru OP și administrațiile naționale cu privire la conținutul și punerea în aplicare a PPC-urilor.

24 Regulamentul (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 mai 2014 privind Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1198/2006 și (CE) nr. 791/2007 ale Consiliului și a Regulamentului (UE) nr. 1255/2011 al Parlamentului European și al Consiliului (JO L 149, 20.5.2014, p. 1).

25 Regulamentul (UE) 2021/1139 al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021 de instituire a Fondului european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de modificare a Regulamentului (UE) 2017/1004 (JO L 247, 13.7.2021, p. 1).

acestea, diferențele în ceea ce privește abordările și tratamentele sunt inerente în cadrul unui sistem conceput pentru a răspunde nevoilor și cerințelor specifice la nivel național și regional.

PPC-urile s-au dovedit, de asemenea, instrumente eficace de alocare și gestionare a cotelor între membrii OP. PPC-urile trebuie să constea, printre altele, într-un program de producție și trebuie să specifice măsurile care trebuie luate de organizația de producători pentru a asigura activitățile de pescuit sustenabile ale membrilor săi. Aceasta înseamnă că organizațiile de producători pot decide cu privire la cantitățile care urmează să fie alocate și la cel mai bun moment pentru activitățile de pescuit. De exemplu, rezervarea anumitor cantități de langustine pentru sfârșitul anului contribuie la prevenirea epuizării prea timpurii a stocurilor și permite membrilor în cauză să perceapă prețuri mai mari în sezonul de sfârșit de an.

Conținutul PPC-urilor și monitorizarea punerii lor în aplicare este un proces care se desfășoară între OP și autoritățile lor competente. Cu toate acestea, există o convergență clară în ceea ce privește starea bună a stocurilor (80 % dintre speciile care fac obiectul cotelor fiind gestionate de OP), în special în Marea Nordului și în Atlanticul de Nord-Est, și performanța economică solidă a flotei, cel puțin până la recentele crize care au afectat sectorul (COVID-19 și invadarea Ucrainei de către Rusia). Acest lucru demonstrează că gestionarea colectivă a cotelor de către organizațiile de producători este cel mai eficient sistem de gestionare a unei resurse comune. În mod similar, de fiecare dată când un șoc extern afectează sectorul, PPC-urile au permis organizațiilor de producători să își adapteze rapid activitățile membrilor și strategiile de marketing la evoluțiile abrupte ale pieței, sporind în mod semnificativ reziliența sectorului.

2.1.6 Stabilizarea piețelor

În anumite circumstanțe, cele șase mecanisme de intervenție pe piață, care au existat până în 2013, au condus la distrugerea sau retragerea unor produse din consumul uman. Prin urmare, acestea au devenit inacceptabile din punct de vedere politic și suboptime din punct de vedere economic. OCP revizuită a redus aceste mecanisme de intervenție pe piață la un mecanism unic de stocare, care a fost disponibil timp de 5 ani (2014-2018). Acest mecanism temporar a permis organizațiilor de producători să se adapteze și să treacă progresiv la PPC-uri. Mecanismul a fost utilizat doar în mică măsură, confirmând faptul că organizațiile de producători s-au putut adapta rapid la noile instrumente de piață.

Criza provocată de pandemia de COVID-19 a dus la închiderea bruscă a majorității punctelor de vânzare pentru produsele pescărești și de acvacultură proaspete. Acest lucru a făcut necesară restabilirea posibilității de a recurge la mecanismul de ajutor pentru depozitare și extinderea acestuia la OP-urile din domeniul acvaculturii (rezervat inițial pentru OP-urile[26] din domeniul pescuitului). Mecanismul a redevenit disponibil la 1 februarie 2020 și s-a încheiat concomitent cu celelalte măsuri luate în contextul crizei provocate de pandemia de COVID-19, la 31 decembrie 2020.

Chiar dacă organizațiile de producători asigură o planificare eficientă a activităților, pentru anumite specii, un mecanism de stocare ar rămâne un instrument relevant. Cu toate acestea, s-

[26] Lista speciilor eligibile enumerate în Regulamentul privind OCP a fost adaptată pentru a ține seama de această modificare: se adaugă integral poziția 0302 din Nomenclatura combinată (și anume „Pește proaspăt sau refrigerat, cu excepția fileului de pește și a cărnii de pește de la poziția 0304”) la speciile enumerate în anexa II la Regulamentul privind OCP.

a considerat întotdeauna că restabilirea acestui mecanism în mod permanent ar descuraja menținerea unei planificări strategice riguroase prin intermediul PPC.

2.2 Standarde de comercializare

Contribuția la atingerea obiectivelor PCP și stabilirea și respectarea standardelor de comercializare

Capitolul III din Regulamentul privind OCP reglementează standardele comune de comercializare pentru PPA. PPA reglementate de cadrul standardelor de comercializare și destinate consumului uman trebuie să respecte aceste standarde.

Obiectivele standardelor sunt descrise în considerentul 18 din Regulamentul privind OCP. În mod specific, standardele de comercializare ar trebui să permită pieței să fie aprovizionată cu produse sustenabile și să contribuie la realizarea întregului potențial al pieței interne a PPA. În plus, acestea ar trebui să faciliteze activitățile de comercializare bazate pe o concurență loială, contribuind astfel la creșterea profitabilității producției.

Standardele de comercializare incluse în Regulamentul privind OCP din 2013 au fost adoptate inițial în anii 1980 și 1990[27]. Acestea precizează caracteristicile armonizate pentru conservele de ton/conservele de pălămidă și conservele de sardine, precum și un cadru armonizat de clasificare pentru produsele pescărești proaspete și refrigerate, inclusiv cerințele minime privind prospețimea și dimensiunea. Standardele se aplică atât produselor provenite din UE, cât și celor importate.

În 2019, Comisia a efectuat o evaluare specifică a punerii în aplicare a standardelor[28] pentru a stabili dacă standardele existente erau în continuare adecvate scopului. În urma evaluării s-a constatat că standardele de comercializare sunt, în general, relevante și eficiente și că aduc valoare adăugată în limitele domeniului de aplicare actual și ale criteriilor care stau la baza acestora. Cu toate acestea, Comisia a identificat deficiențe ale cadrului existent în ceea ce privește capacitatea acestuia de a atinge obiectivele Regulamentului privind OCP. În special, s-a constatat că acest cadru joacă doar un rol limitat în asigurarea sustenabilității produselor comercializate în UE. Evaluarea și consultările care au stat la baza acesteia au identificat, de asemenea, posibilități de simplificare, raționalizare și modernizare a standardelor. În cele din urmă, evaluarea a indicat un nivel relativ scăzut de control din partea autorităților naționale pentru a asigura conformitatea cu standardele.

Pe baza evaluării și a problemei identificate privind abordarea insuficientă a sustenabilității, Comisia a lansat o revizuire a cadrului privind standardele de comercializare și a publicat o evaluare inițială a impactului în aprilie 2020[29]. Având în vedere aspectul sustenabilității,

---

[27] Regulamentul (CEE) nr. 2136/89 al Consiliului din 21 iunie 1989 privind stabilirea unor standarde comune de comercializare pentru conservele de sardine; Regulamentul (CEE) nr. 1536/92 al Consiliului din 9 iunie 1992 privind stabilirea normelor comune de comercializare pentru conservele de ton și de pălămidă; și Regulamentul (CE) nr. 2406/96 al Consiliului din 26 noiembrie 1996 privind stabilirea standardelor comune de piață pentru anumite produse pescărești.

[28] SWD (2019) 453 final din 20 decembrie 2019, Document de lucru al serviciilor Comisiei privind evaluarea cadrului standardelor de comercializare pentru produsele pescărești și de acvacultură.

[29] https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12262-Review-of-the-marketing-standards-framework-for-fishery-and-aquaculture-products_ro.

revizuirea standardelor a fost inclusă în planul de acțiune al Strategiei Comisiei „De la fermă la consumator”[30].

Comisia a organizat o consultare publică în perioada noiembrie 2020-februarie 2021 și a publicat rezultatele pe site-ul său[31]. În paralel au avut loc consultări specifice cu părțile interesate. Consultările au confirmat beneficiile potențiale ale unui cadru al UE pentru informarea consumatorilor cu privire la sustenabilitatea produselor alimentare, inclusiv a produselor pescărești. După cum s-a anunțat în Strategia „De la fermă la consumator”, este important să se continue lucrările la inițiativa privind un sistem alimentar durabil pe care Comisia intenționează să o propună în 2023 pentru o abordare armonizată la nivelul UE a producției alimentare durabile.

2.3 Informarea consumatorilor

2.3.1 Contribuția la atingerea obiectivelor PCP

Pentru ca OCP să își atingă pe deplin obiectivele, este esențial ca, prin campanii de marketing și educare, consumatorii să fie informați cu privire la valoarea consumului de produse pescărești și de acvacultură, cu privire la marea varietate de specii disponibile și la importanța înțelegerii informațiilor de pe etichete. În plus, pentru a putea face alegeri în cunoștință de cauză, consumatorii ar trebui să primească informații clare și complete cu privire la produsele vândute pe piața UE. Informațiile trebuie să respecte aceleași reguli, indiferent de originea lor.

În acest scop, capitolul IV din Regulamentul privind OCP („Informarea consumatorilor”) urmărește să ofere informații consumatorilor prin intermediul etichetării produselor pescărești și de acvacultură, ca aspect esențial pentru a stimula opțiuni de cumpărare mai sustenabile și, prin urmare, pentru a contribui la realizarea obiectivului de sustenabilitate al PCP. În plus, consumatorii sunt actori importanți în guvernanța sustenabilității, deoarece fac alegeri și au preferințe în materie de achiziții. Pentru ca informațiile destinate consumatorilor să fie furnizate pe toate PPA, informațiile esențiale trebuie să circule de-a lungul lanțului de aprovizionare. Acest lucru poate fi realizat numai printr-un sistem de trasabilitate adecvat pentru toate PPA. În acest scop, în mai 2018, Comisia a propus[32] consolidarea normelor de trasabilitate în vigoare din 2009 (prevăzute în Regulamentul UE privind controlul pescuitului[33]), pentru a acoperi toate produsele pescărești și de acvacultură. Trasabilitatea și transparența aferentă sunt necesare pentru a asigura conformitatea cu normele PCP aplicabile. Dacă sunt sprijinite de un sistem adecvat de etichetare, acestea pot garanta că informațiile furnizate consumatorilor sunt sigure și fiabile. Acestea sunt, de asemenea, indispensabile în lupta împotriva fraudei alimentare, inclusiv a etichetării greșite.

Regulamentul privind OCP stabilește norme privind informațiile obligatorii și voluntare care trebuie furnizate pentru PPA preambalate și care nu sunt preambalate menționate la literele (a), (b), (c) și (e) din anexa I. Regulamentul introduce informații obligatorii noi și mai

---

30 *Strategia „De la fermă la consumator”* (europa.eu).

31 Pești și fructe de mare – revizuirea standardelor de comercializare.

32 Propunere de regulament al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 în ceea ce privește controlul pescuitului [COM(2018) 368 final].

33 Regulamentul (CE) nr. 1224/2009 al Consiliului din 20 noiembrie 2009 de stabilire a unui sistem comunitar de control pentru asigurarea respectării normelor politicii comune în domeniul pescuitului.

detaliate, de exemplu obligația de a raporta cu privire la uneltele de pescuit și la zona detaliată de capturare/creștere sau includerea explicită a unităților de restaurație colectivă printre beneficiarii cerințelor de etichetare. Regulamentul privind OCP prevede că unitățile de restaurație colectivă trebuie să beneficieze de același nivel de informare ca și consumatorii finali. Unitățile de restaurație colectivă sunt astfel în măsură să facă alegeri mai sustenabile și să contribuie la o mai bună informare cu privire la consumul de pește și fructe de mare în afara locuinței.

În 2016, Comisia a lansat un sistem de informare[34] pentru a facilita accesul la denumirile comerciale ale speciilor și compararea acestora în toate statele membre, reunind toate denumirile comerciale recunoscute în fiecare stat membru, precum și alte informații utile, cum ar fi denumirile științifice, metodele de producție și zonele de captură. Pentru a facilita înțelegerea și punerea în aplicare a normelor privind informarea consumatorilor, Comisia a publicat în 2014 un ghid de buzunar[35] pentru părțile interesate și în 2019 o listă actualizată de întrebări și răspunsuri[36].

În general, normele privind etichetarea peștelui și a fructelor de mare din Regulamentul privind OCP au condus la atingerea de obiective importante în ceea ce privește creșterea gradului de conștientizare în rândul consumatorilor. Cu toate acestea, există în continuare anumite zone de dezacord, în special în ceea ce privește domeniul de aplicare (produse prelucrate, caviar, nevertebrate preparate), informațiile privind originea/proveniența, informațiile relevante pentru sustenabilitatea produsului și informațiile voluntare.

2.3.2 Informații obligatorii

Articolul 35 din Regulamentul privind OCP prevede că marcajele sau etichetele aplicate pe produsele pescărești și de acvacultură menționate în anexa I literele (a), (b), (c) și (e) care sunt comercializate în UE trebuie să indice:

- denumirea comercială și științifică a speciei;
- metoda de producție;
- zona în care produsul a fost capturat sau crescut și categoria de unealtă de pescuit utilizată la capturarea peștilor;
- dacă produsul a fost decongelat și
- data de durabilitate minimă[37], după caz.

Potrivit sondajului Eurobarometru special privind obiceiurile consumatorilor din UE în ceea ce privește produsele pescărești și de acvacultură din 2021, informațiile obligatorii considerate cele mai valoroase de către consumatori sunt data-limită de consum sau mențiunea „A se consuma de preferință înainte de …” (69 %); denumirea produsului și specia

---

34 *Denumirile comerciale ale produselor pescărești și de acvacultură* (europa.eu).

35 *Un ghid de buzunar al noilor etichete ale UE pentru produsele obținute din pescuit și acvacultură destinate consumatorilor*.

36 *Informații pentru consumatori în domeniul PPA*, 2019.

37 Data de durabilitate minimă corespunde mențiunilor „A se consuma de preferință înainte de …” sau „A se consuma de preferință înainte de sfârșitul …” prevăzute în anexa X la Regulamentul (UE) nr. 1169/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind informarea consumatorilor cu privire la produsele alimentare.

(57 %) și dacă produsul este sălbatic sau de crescătorie (54 %). Numai 24 % au identificat uneltele de pescuit utilizate ca informații care ar trebui menționate.

Consultarea specifică privind punerea în aplicare a Regulamentului privind OCP[38] a arătat că cerințele obligatorii privind informarea consumatorilor sunt foarte apreciate ca fiind o măsură excelentă în beneficiul părților interesate și al consumatorilor din UE.

Cu toate acestea, există unele aspecte care trebuie luate în considerare. În primul rând, multe părți interesate au solicitat includerea PPA prelucrate (care reprezintă peste 22 % din consumul la nivelul UE) în domeniul de aplicare al articolului 35 din Regulamentul privind OCP. Potrivit acestora, nu există nicio justificare pentru exceptarea produselor prelucrate de la cerințele de informare care sunt importante pentru consumatori și joacă un rol major în evaluarea sustenabilității produselor. În plus, potrivit multor părți interesate, unele inconsecvențe (de exemplu, identificarea produselor prin codul NC[39] și nu în funcție de transformarea la care au fost supuse: caviar, nevertebrate) au un impact negativ asupra realizării obiectivelor în materie de trasabilitate și sustenabilitate. În al doilea rând, majoritatea respondenților la consultare au raportat lipsa punerii în aplicare a cerințelor obligatorii privind informarea consumatorilor. Punerea în aplicare este considerată a fi inegală la nivelul UE, iar acest lucru este deosebit de semnificativ în unele segmente, cum ar fi cherhanalele și unitățile de restaurație colectivă. Unele organizații neguvernamentale și unii pescari au subliniat că controalele naționale sunt insuficiente pentru a asigura o aplicare corespunzătoare a legii. În cele din urmă, experții care lucrează în cadrul Comitetului științific, tehnic și economic pentru pescuit (CSTEP) au subliniat că informarea consumatorilor în temeiul Regulamentului privind OCP ar trebui consolidată pentru a permite o evaluare solidă a sustenabilității produselor. Este vorba, în special, de informații mai detaliate privind zona de capturare și uneltele de pescuit pentru produsele pescărești, deoarece categoriile actuale par a fi insuficiente, precum și privind sistemul de producție pentru produsele de acvacultură[40].

În sensul articolului 37 din Regulamentul privind OCP, sistemul de informații al Comisiei privind denumirile comerciale[41] oferă acces pe internet, în toate cele 24 de limbi oficiale ale UE, la informații care pot fi consultate cu privire la PPA, bazate în principal pe relația dintre denumirile comerciale și denumirile științifice, așa cum sunt specificate de statele membre în listele lor naționale. Acest serviciu rămâne activ și este actualizat periodic.

Indicarea zonei de capturare sau de producție în conformitate cu articolul 38 din Regulamentul privind OCP declanșează dezbateri, în special atunci când sunt furnizate și informații suplimentare voluntare privind originea. În 2019, Comisia a comandat un studiu comportamental[42] pentru a înțelege mai clar în ce măsură mențiunile privind originea aplicate pe PPA răspund nevoilor consumatorilor. Studiul a identificat unele deficiențe (lipsa de coerență, informații irelevante sau vagi etc.) care fac mai degrabă confuze mențiunile voluntare privind originea.

---

38 A se vedea anexa 2.

39 Nomenclatura combinată.

40 *Raportul CSTEP privind criteriile și indicatorii pentru includerea aspectelor legate de sustenabilitatea produselor pescărești* (STECF-20-05).

41 *Denumirile comerciale ale produselor pescărești și de acvacultură* (europa.eu).

42 *Studiu comportamental privind mențiunile referitoare la origine pentru produsele pescărești și de acvacultură*.

2.3.3 Raportarea etichetării ecologice

Articolul 36 din Regulamentul privind OCP prevedea obligația Comisiei de a prezenta Parlamentului European și Consiliului un raport privind opțiunile pentru un mecanism de etichetare ecologică pentru produsele pescărești și de acvacultură. Comisia a adoptat raportul în mai 2016.

Raportul a evidențiat o serie de aspecte legate de etichetele ecologice. În primul rând, pentru ca o etichetă ecologică să fie credibilă, trebuie să existe un proces de certificare solid. În al doilea rând, proliferarea percepută a etichetelor ecologice și utilizarea în paralel a altor instrumente de comunicare pot crea confuzie în rândul consumatorilor. În cele din urmă, costurile legate de certificare pot fi substanțiale pentru producători, în timp ce vânzarea produselor cu etichetă ecologică poate crea noi piețe pentru produse.

Pe această bază, raportul Comisiei a stabilit două opțiuni pentru posibile acțiuni de politică:

- instituirea unui sistem de etichetare ecologică de sine stătător la nivelul UE pentru PPA sau
- stabilirea unor cerințe minime pentru etichetele ecologice private în ceea ce privește criteriile de sustenabilitate și procesul de certificare subiacent.

În cadrul Parlamentului European și al Consiliului, au existat opinii divergente cu privire la raport și, mai precis, cu privire la calea de urmat preferată. În consecință, colegiuitorii au respins în cele din urmă cele două opțiuni de politică. Între timp, cea de a doua opțiune a fost abordată într-un sens mai larg în propunerea Comisiei privind consolidarea rolului consumatorilor în vederea tranziției verzi[43].

2.3.4 Informații suplimentare furnizate în mod voluntar

Articolul 39 din Regulamentul privind OCP prevede că următoarele informații pot fi furnizate în mod voluntar, într-o manieră clară, lipsită de ambiguitate și verificabilă:

- data capturării/recoltării;
- data debarcării sau informații cu privire la portul în care au fost debarcate produsele;
- informații mai detaliate despre tipul de unelte de pescuit;
- statul de pavilion al navei;
- informații referitoare la mediu;
- informații de natură etică sau sociale;
- tehnicile și practicile de producție și
- conținutul nutrițional (numai în cazul alimentelor neprelucrate care conțin un singur ingredient[44]).

[43] Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivelor 2005/29/CE și 2011/83/UE în ceea ce privește consolidarea rolului consumatorilor în vederea tranziției verzi printr-o mai bună protecție împotriva practicilor neloiale și o mai bună informare [COM(2022) 143 final].

[44] Declarația nutrițională este obligatorie pentru toate celelalte categorii, cu excepția alimentelor neprelucrate care conțin un singur ingredient, începând din decembrie 2016, în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1169/2011.

Această listă este deschisă și nu interzice în mod explicit alte posibilități.

Sondajul Eurobarometru special privind obiceiurile consumatorilor din UE în ceea ce privește produsele pescărești și de acvacultură[45] arată că interesul consumatorilor față de informațiile voluntare se concentrează pe data capturării sau a producției (76 % dintre respondenți), cu mult înainte de orice alte informații, cum ar fi informațiile privind mediul (44 %), informațiile privind statul de pavilion al navei, pescarii sau fermierii (33 % fiecare) sau portul de debarcare sau informațiile etice (26 % fiecare).

Cu toate acestea, sectorul consideră că adăugarea mai multor date (capturare, debarcare) poate deveni foarte confuză pentru consumatori. În plus, calitatea PPA este garantată prin criterii de prospețime, care nu sunt considerate importante pentru produsele prelucrate. Atunci când se indică portul de debarcare sau statul de pavilion al navelor, există preocupări cu privire la neînțelegerea informațiilor privind originea.

Propunerea de directivă a Comisiei în ceea ce privește consolidarea rolului consumatorilor în vederea tranziției verzi printr-o mai bună protecție împotriva practicilor neloiale și o mai bună informare[46] a sugerat noi cerințe pentru furnizarea voluntară a afirmațiilor legate de mediu.

2.4 Normele privind concurența

Contribuția la realizarea obiectivelor PCP și excluderi de la aplicarea normelor privind concurența

În conformitate cu articolul 41 din Regulamentul privind OCP, organizațiile de producători pot fi excluse de la aplicarea normelor privind concurența, astfel cum se prevede la articolul 101 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), pentru a-și atinge obiectivele, cu condiția ca acestea să fie necesare pentru îndeplinirea obiectivelor prevăzute la articolul 39 din TFUE, să nu implice nicio obligație de a aplica un preț fix, să nu ducă la vreo formă de separare a piețelor în cadrul Uniunii, să nu excludă concurența și să nu elimine concurența pentru o parte substanțială a produselor în cauză. Această excludere este un instrument esențial pentru a permite anumitor practici de punere în aplicare a PPC-urilor, cum ar fi controlul cantităților introduse pe piață de către membri, să stabilizeze piețele și prețurile, să respecte obligațiile de conservare și să evite risipa de alimente.

Această excludere de la normele privind concurența poate fi pusă în aplicare numai de către entități care au dreptul să facă acest lucru în temeiul Regulamentului privind OCP și care au fost recunoscute de statele membre în temeiul articolului 6 din regulamentul respectiv. Prin urmare, organismele colective de producători nerecunoscute (de exemplu, cooperativele, *cofradías*) nu pot beneficia de excludere. Verificările efectuate de Comisie cu privire la respectarea normelor de către organizațiile de producători au arătat că activitățile legate de producția, prelucrarea și comercializarea produselor debarcate de pescari erau uneori gestionate de/prin intermediul unor organisme nerecunoscute. În aceste cazuri, autorităților competente ale statelor membre li s-a solicitat să ia măsurile necesare.

---

[45] *Obiceiurile consumatorilor europeni în ceea ce privește produsele pescărești și de acvacultură, 2021*.

[46] Propunere de Directivă a Parlamentului European și a Consiliului de modificare a Directivelor 2005/29/CE și 2011/83/UE în ceea ce privește consolidarea rolului consumatorilor în vederea tranziției verzi printr-o mai bună protecție împotriva practicilor neloiale și o mai bună informare [COM(2022) 143 final].

Unele organizații nu acceptă această limitare și pledează pentru o modificare a Regulamentului privind OCP pentru a le face, de asemenea, eligibile pentru excluderea de la normele privind concurența și accesul la finanțare. Cu toate acestea, organizațiile de producători îndeplinesc sarcini clar definite care sunt esențiale pentru punerea în aplicare a PCP. În acest scop, acestea trebuie să respecte un cadru juridic strict și comun, sub supravegherea autorităților lor naționale.

2.5 Cunoașterea pieței

Pentru a contribui la creșterea transparenței și a eficienței pieței, Regulamentul privind OCP prevede obligația Comisiei de a colecta și a prelucra informații economice privind piețele produselor pescărești și de acvacultură din UE și de a le disemina către părțile interesate și publicul larg (articolul 42 din Regulamentul privind OCP).

În acest scop, Comisia a înființat Observatorul Pieței Europene pentru produse provenite din pescuit și din acvacultură (EUMOFA[47]). EUMOFA a fost dezvoltat din 2010 sub forma unei acțiuni pregătitoare. Un site web și o bază de date specifice sunt disponibile online din aprilie 2013 și sunt pe deplin operaționale de la intrarea în vigoare a OCP revizuite.

EUMOFA furnizează informații cu privire la piață operatorilor din sectorul pescuitului, în sensul cel mai larg, pentru a înțelege mai bine tendințele pieței. EUMOFA urmărește, de asemenea, să sprijine procesele de elaborare a politicilor publice și punerea în aplicare de către autoritățile publice și părțile interesate. În plus, scopul său este de a aduce beneficii organismelor de cercetare, părților interesate și publicului larg prin îmbunătățirea accesului la informațiile și datele de piață.

Acest observator este deosebit de relevant, deoarece nu există nicio alternativă la nivelul UE pentru a furniza informații cu privire la o piață complexă și dinamică ce se caracterizează printr-o dependență puternică de importurile din țări din afara UE (autoaprovizionarea se ridică la 38,9 % și la doar 11 % pentru cele mai consumate cinci specii[48]) și comerțul semnificativ în interiorul UE (fluxurile comerciale în interiorul UE sunt mai mari decât importurile din țări din afara UE). Aprovizionarea UE cu PPA destinate consumului uman, care include atât producția internă, cât și importurile, se ridică la aproape 13 milioane de tone în echivalent greutate în viu. Cetățenii din UE consumă anual aproximativ 23 kg de PPA pe persoană[49].

EUMOFA poate fi considerată un observator de referință pentru produsele alimentare. Este, de asemenea, cea mai cuprinzătoare bază de date privind fluxurile comerciale internaționale de PPA. Platforma web oferă date economice zilnice cu privire la toate etapele lanțului valoric. Observatorul este, de asemenea, un centru de expertiză care realizează analize de piață și editează publicații pe o serie de subiecte de interes pentru industrie și pentru părțile interesate instituționale. De asemenea, publică materiale analitice pentru a sprijini procesul de elaborare a politicilor. Observatorul a jucat un rol esențial în informarea părților interesate de pe piață în timpul crizelor recente (COVID-19 și invadarea Ucrainei de către Rusia), oferind vizibilitate și clarificări cu privire la evoluțiile pieței.

---

47 www.euomfa.eu.

48 Ton, somon, cod, merlan de Alaska și creveți.

49 Sursă: EUMOFA, *Piața de pește a UE*, 2022.

În ultimul an, EUMOFA a generat aproximativ 3 000 de vizite lunare[50] pe site-ul său din peste 140 de țări. Numărul publicațiilor care citează EUMOFA este în creștere, iar aceste publicații devin din ce în ce mai diverse (de exemplu rapoarte publice, publicații științifice și academice, presă de specialitate). Diseminarea pe scară largă a expertizei EUMOFA demonstrează că observatorul este fiabil și bine recunoscut.

Pentru a-și îndeplini obligația de a furniza informații de piață, Comisia a efectuat periodic sondaje Eurobarometru privind obiceiurile consumatorilor din UE în ceea ce privește produsele pescărești și de acvacultură (în 2017, 2019 și 2021)[51].

3 CONCLUZII

Politica privind piața comună pentru PPA, astfel cum este prevăzută în Regulamentul privind OCP, contribuie în mod eficient la realizarea obiectivelor PCP, în special în ceea ce privește competitivitatea, stabilitatea pieței, transparența și asigurarea unei aprovizionări diverse cu pește și fructe de mare a consumatorilor.

Organizațiile profesionale – în special organizațiile de producători, care au fost considerate actori-cheie în punerea în aplicare a obiectivelor OCP încă de la început – s-au dovedit a fi esențiale pentru îmbunătățirea condițiilor de piață pentru aprovizionarea cu pește și fructe de mare, sporind astfel veniturile producătorilor. În ceea ce privește consolidarea rolului organizațiilor de producători în temeiul OCP, Comisia a efectuat o primă rundă cuprinzătoare de controale privind condițiile de recunoaștere pentru a asigura conformitatea și capacitățile operaționale ale organizațiilor de producători. Aceste controale vor fi repetate.

Organizațiile de producători și administrațiile naționale au avut nevoie de câțiva ani pentru a se adapta la funcționarea în temeiul PPC-urilor din cauza caracterului lor inovator și obligatoriu. În prezent, sistemul este considerat în general pe deplin operațional și foarte relevant pentru îndeplinirea obiectivelor OCP, pentru punerea în aplicare a PCP pe teren și pentru valorificarea oportunităților de pe piață. Cu toate acestea, persistă dificultăți, în special în ceea ce privește tratamentul diferențiat aplicat de administrațiile naționale, în ceea ce privește finanțarea, sprijinul administrativ sau eligibilitatea măsurilor. Aceste aspecte pot constitui un obstacol în calea îndeplinirii depline de către organizațiile de producători a misiunilor lor și necesită asistență continuă din partea Comisiei. Sprijinul pentru înființarea și finanțarea OPT este, de asemenea, considerat un aspect care trebuie îmbunătățit, iar Comisia a luat deja măsuri în acest sens prin furnizarea de orientări statelor membre și organizațiilor de producători.

OCP a jucat un rol pozitiv în creșterea competitivității, oferind un cadru legislativ comun reglementat de aceleași standarde de comercializare. Cu toate acestea, aceste standarde nu promovează suficient produsele sustenabile. După cum s-a anunțat în Strategia „De la fermă la consumator”, este important să se continue lucrările la inițiativa privind un sistem alimentar durabil pe care Comisia intenționează să o propună în 2023 pentru o abordare armonizată la nivelul UE a producției alimentare durabile.

---

50 Vizitatori unici.

51 Sondaje Eurobarometru privind obiceiurile consumatorilor din UE în ceea ce privește produsele pescărești și de acvacultură.

Dispozițiile privind informarea consumatorilor sunt, în general, considerate adecvate scopului, chiar dacă anumite deficiențe vor necesita în continuare o anumită atenție, cum ar fi diferențele în ceea ce privește acoperirea și conformitatea în cazul unora dintre puncte de vânzare. Etichetarea va rămâne un aspect controversat în lanțul de aprovizionare, deoarece punctele de vedere și prioritățile sunt divergente. Cu toate acestea, ar fi necesare informații mai specifice pentru a permite consumatorului să își formeze o idee corectă cu privire la sustenabilitatea produselor.

Posibilitatea ca organizațiile de producători să deroge de la normele în materie de concurență în condițiile Regulamentului privind OCP pare necesară pentru a combina profitabilitatea cu obligația organizațiilor de producători de a atinge obiectivele de conservare și de gestionare a stocurilor. Capacitatea organizațiilor de producători de a programa cantitățile introduse pe piață de membrii lor este un instrument esențial pentru menținerea prețurilor la niveluri adecvate și pentru evitarea risipei de alimente.

Prin înființarea unui observator al pieței europene, Comisia a stabilit standarde în ceea ce privește cunoașterea pieței. Serviciile furnizate de EUMOFA au servit mai multor scopuri pentru părțile interesate. Acestea au fost foarte apreciate în perioade de criză, în timpul cărora observatorul a sprijinit în mod specific elaborarea politicilor și a strategiilor industriale.

Punerea în aplicare a dispozițiilor OCP a arătat că trebuie să existe încredere și înțelegere între autorități, sector și societatea civilă. Au fost instituite schimburi periodice, în special cu Consiliul consultativ pentru piețe[52], pentru a înțelege mai bine impactul anumitor evenimente asupra pieței și nevoile sectorului. Acest dialog ar trebui continuat și consolidat pentru a facilita punerea în aplicare a OCP.

În concluzie, Regulamentul privind OCP și modul în care acesta a fost pus în aplicare după reformare pot fi considerate, în general, un succes. OCP a trecut de la o politică de piață bazată pe intervenții, rămasă moștenire de la politica agricolă comună, la o politică dinamică orientată spre piață, coordonată de părți interesate de pe piață care dispun de competențe în acest sens. Această tranziție s-a dovedit relevantă pentru a asigura sustenabilitatea și profitabilitatea pe termen lung a sectorului, ca parte a unei puneri în aplicare riguroase a PCP. Domeniile în care sunt necesare îmbunătățiri sunt bine identificate, iar Comisia le va aborda prin cooperarea strânsă cu părțile interesate și cu administrațiile naționale pentru a maximiza impactul instrumentelor de piață existente, pentru a asigura conformitatea și pentru a remedia deficiențele.

[52] Rolurile și realizările consiliilor consultative sunt descrise în documentul de lucru al serviciilor Comisiei care însoțește *Comunicarea Comisiei către Parlamentul European și Consiliu intitulată „Politica comună în domeniul pescuitului în prezent și în viitor: un pact privind pescuitul și oceanele pentru o gestionare a pescuitului sustenabilă, bazată pe date științifice, inovatoare și favorabilă incluziunii”* [SWD(2023)103, secțiunea 3.12].

ANEXE

Anexa 1 – Temei juridic

Reforma organizării comune a piețelor (OCP) a implicat o simplificare drastică a cadrului juridic.

Până la sfârșitul anului 2013, OCP era reglementată de:

- Regulamentul (CE) nr. 104/2000 al Consiliului;
- peste 20 de regulamente de punere în aplicare ale Comisiei care prevăd norme detaliate și
- mai multe regulamente ale Consiliului.

În ianuarie 2014, a intrat în vigoare noul Regulament privind OCP. În total, au fost abrogate 19 regulamente ale Comisiei[53], iar în prezent OCP este reglementată de următoarele acte:

- Regulamentul (UE) nr. 1379/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind organizarea comună a piețelor în sectorul produselor pescărești și de acvacultură („Regulamentul privind OCP”);
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1418/2013 al Comisiei în ceea ce privește planurile de producție și de comercializare;
- Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 1419/2013 al Comisiei privind recunoașterea organizațiilor de producători și a organizațiilor interprofesionale;
- Recomandarea 2014/117/UE a Comisiei privind instituirea și punerea în aplicare a planurilor de producție și de comercializare și
- trei regulamente ale Consiliului privind standardele de comercializare (și un regulament de punere în aplicare al Comisiei) care au rămas în vigoare:
    - Regulamentul (CE) nr. 2406/96 al Consiliului privind stabilirea standardelor comune de piață pentru anumite produse pescărești;
    - Regulamentul (CEE) nr. 3703/85 al Comisiei de stabilire a modalității de aplicare a normelor comune de comercializare pentru anumiți pești proaspeți sau refrigerați;
    - Regulamentul (CEE) nr. 1536/92 al Consiliului privind stabilirea normelor comune de comercializare pentru conservele de ton și de pălămidă și
    - Regulamentul (CEE) nr. 2136/89 al Consiliului privind stabilirea unor standarde comune de comercializare pentru conservele de sardine și a unor descrieri comerciale pentru conservele de sardine și conservele de produse de tipul sardine.

Regulamentul privind OCP a fost modificat de trei ori; cel mai recent pentru a introduce măsuri de criză pentru a răspunde crizei provocate de pandemia de COVID-19:

- Regulamentul (UE) nr. 1385/2013 al Consiliului din 17 decembrie 2013;

[53] Regulamentul de punere în aplicare (UE) 1420/2013 al Comisiei din 17 decembrie 2013.

- Regulamentul (UE) 2015/812 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2015 și
- Regulamentul (UE) 2020/560 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 aprilie 2020.

Anexa 2 – Consultarea publică

Comisia Europeană a lansat o consultare specifică[54] la 17 decembrie 2021 (termen-limită 14 martie 2022) pentru a colecta experiențele și observațiile părților interesate din sector[55] cu privire la punerea în aplicare a Regulamentului privind OCP.

- Comisia a primit aproximativ 125 de răspunsuri la chestionarul privind OCP.
- Instrumentele de piață prevăzute de Regulamentul privind OCP au fost considerate, în general, relevante și s-au dovedit pozitive în ceea ce privește capacitatea lor de a contribui la realizarea obiectivelor PCP.
- În special, rolul esențial atribuit organizațiilor de producători în gestionarea colectivă a activităților producătorilor este o realizare majoră a politicii de piață reformate. Planurile de producție și de comercializare ale organizațiilor de producători sunt instrumente flexibile și eficace pentru îndeplinirea obiectivelor de piață ale OCP. Părțile interesate au subliniat că se mai pot aduce îmbunătățiri, de exemplu, în ceea ce privește sprijinul financiar pentru aceste planuri, care poate varia substanțial de la o țară la alta, precum și mecanismele care nu sunt pe deplin adecvate pentru organizațiile transnaționale.
- Informațiile destinate consumatorilor, în special etichetarea, sunt considerate, în general, adecvate scopului, deși, în unele cazuri, un număr mare de etichete ecologice și informații prea specifice reduc lizibilitatea mențiunilor.
- Contribuția observatorului pieței (EUMOFA) la creșterea transparenței și la o mai bună înțelegere a evoluțiilor pieței este, în general, apreciată.

La 10 iunie 2022, Comisia a încheiat acest proces de consultare cu un eveniment al părților interesate privind funcționarea politicii comune în domeniul pescuitului (PCP) și organizarea comună a piețelor, care a avut loc la Bruxelles (a fost posibilă participarea de la distanță).

Discuțiile și interacțiunile dintre părțile interesate au avut loc în cadrul a două sesiuni plenare tematice, cu scurte prezentări și dezbateri ale reprezentanților părților interesate. Sesiunile tematice au vizat obiectivele sociale, economice și de mediu ale PCP, pe de o parte, și inovarea, reziliența și guvernanța în domeniul pescuitului, pe de altă parte.

Rezultatele acestui proces de consultare au constituit o contribuție esențială la raportul privind funcționarea OCP.

---

54 https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/TargetedConsultation2022ReportCMO.

55 Toate părțile interesate din sector au fost invitate să răspundă la chestionar și să participe la evenimentul destinat părților interesate: sectorul pescuitului și acvaculturii, organizațiile neguvernamentale și partenerii din mediul academic, științific, social și economic.